

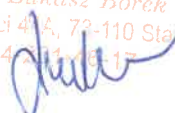

ARTMAN INVESTMENT
Ekspertyzy przyrodnicze
Łukasz Borek
ul. Niepodległości 44a
73-110 Stargard
analizy-przyrodnicze.pl

Inwentaryzacja ornitologiczno-chiropterolo- giczna budynku szkoły w Stanominie, dz. nr 77 obręb 0075 Stanomino, gm. Białogard

Opracował: mgr inż. Łukasz Borek

ARTMAN INVESTMENT
Ekspertyzy przyrodnicze
mgr inż. Łukasz Borek
ul. Niepodległości 44a, 73-110 Stargard
NIP 854 211 06 17

-----Stargard – maj 2020-----

1. Podstawa opracowania

- umowa-zlecenia z dnia 21.05.2020 r. zawarta z Bas Pracownia Architektoniczna Patryk Krupcała ul. Jodłowa 19/6, 71-114 Szczecin.

2. Cel i zakres opinii

Celem opracowania jest zbadanie zasiedlenia budynku przez ptaki i nietoperze oraz określenie możliwości wykonania termoizolacji ścian i stropu budynku, a także przewidywanego wpływu prac remontowych na ww. zwierzęta, w odniesieniu do obowiązujących przepisów o ochronie przyrody.

3. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

4. Opis budynku

Budynek szkoły (gmach główny) posadowiony na dz. nr 77 to obiekt wolnostojący, dwupiętrowy, częściowo podpiwniczony, z dobudowaną suteroną od strony południowej.

Obiekt położony na planie prostokąta, o pow. zabudowy ok. 600 m.kw., wybudowany w technologii tradycyjnej murowej, docieplony styropianem z wykonaną elewacją zewnętrzną. Dach kryty papą, rynny, rury spustowe oraz obróbki blacharskie w stanie dobrym.

Budynek ze stropodachem wentylowanym, w obiekcie znajduje się 15 otworów prowadzących do stropodachu, rozmieszczonych na dwóch ścianach szczytowych obiektu.

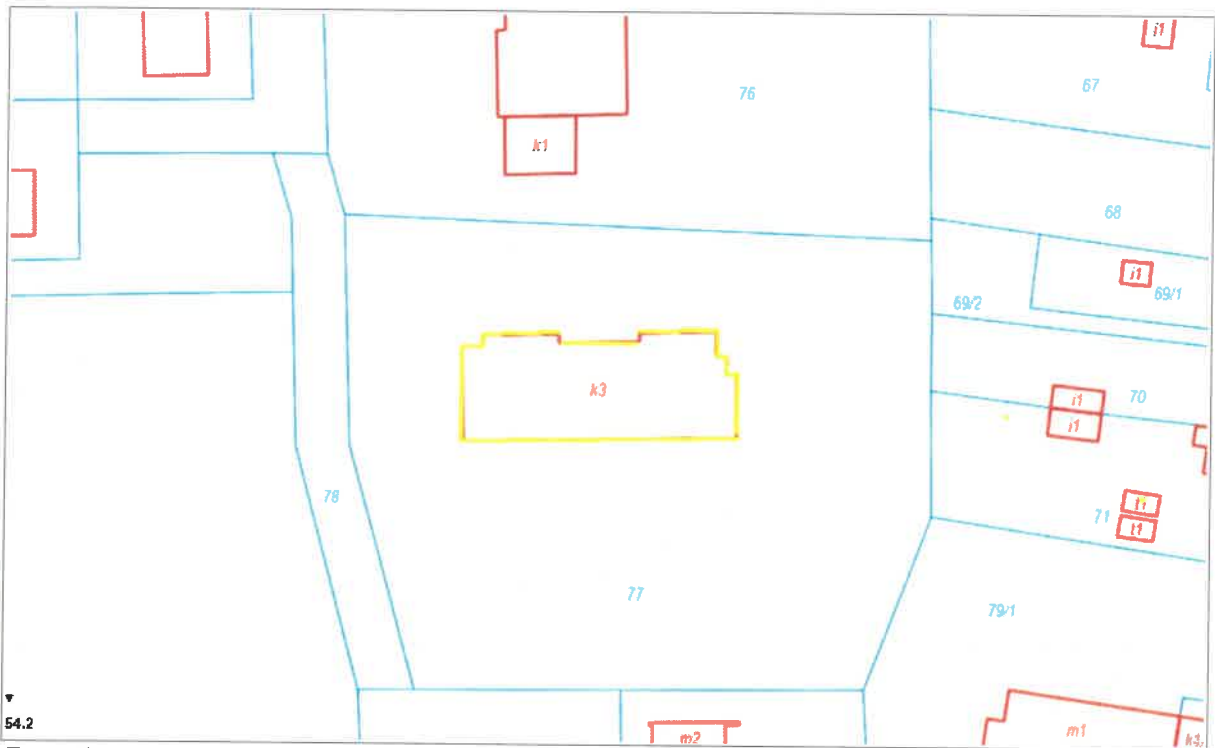
Stołarka drzwiowa zewnętrzna pcv i drewniana w różnym stanie technicznym.

Wszystkie okna w obiekcie szczelnie zamknięte, uniemożliwiając dostęp ptakom i nietoperzy.

Nieruchomość zlokalizowana jest na obrzeżach miejscowości, w sąsiedztwie osiedla mieszkalnego, zieleni leśno-parkowej oraz terenów otwartych.

Planowane przez inwestora prace polegać będą m.in. na termomodernizacji wszystkich zewnętrznych ścian obiektu wraz z wykonaniem nowej elewacji zewnętrznej.

Przedmiotem niniejszego opracowania są wszystkie przegrody zewnętrzne gmachu głównego szkoły (ryc. 1, fot. 1, 4, 11, 14).

Ryc. 1 Usytuowanie budynku na terenie dz. nr 77 – mapa ewidencyjna.

5. Metodyka

Szczegółowe oględziny budynku w dniu 24.05.2020 r. (ok. południa i tuż po zmroku) w celu wyszukania jakichkolwiek możliwych do zasiedlenia przez ptaki, nietoperze i inne chronione zwierzęta nisz w opisywanym budynku.

Obie kontrole wykonywane były z użyciem lornetki 10x42 mm, lunety ornitologicznej 30-70x90 mm, specjalistycznej kamery bezprzewodowej z reflektorem podczerwieni oraz źródła światła, a przy kontroli wieczornej użyto także dodatkowo specjalistycznego sprzętu Ana bat SD1 Bat Detector do wykrywania nietoperzy.

W trakcie kontroli wykonano także szczegółową dokumentację fotograficzną.

6. Liczba stwierdzonych, potencjalnych nisz ptaków i nietoperzy

Na podstawie przeprowadzonej kontroli budynku wykazano istnienie 11 nisz stanowiących miejsca lęgowe ptaków, znajdujące się pod obróbkami blacharskimi, przy rynnach i rurach spustowych oraz w otworach w ubytkach elewacji na każdej z czterech fasad budynku.

W niektórych ze szczelin widoczne jest nagromadzenie materiału gniazdowego oraz charakterystyczne zabrudzenia przy otworach gniazdowych, odnotowano także obecność ptaków karmiących pisklęta oraz budujących gniazdo (fot. 2, 3, 5-7, 9, 10, 12-13, 15).

W narożnikach okien ujawniono także pozostałości po gniazdach oknówek, nie zlokalizowano jednak żadnych gniazd (fot. 16).

Nie zlokalizowano istnienia jakichkolwiek nisz chronionych gatunków w obrębie stropodachu i dachu szkoły.

7. Gatunki zwierząt mogące zasiedlać przedmiotowy budynek

Na podstawie zebranych materiałów potwierdzono gniazdowanie 11 par wróbla *Passer domesticus*, którego nisze lęgowe znajdują się w różnych miejscach na każdej ze ścian zewnętrznych obiektu.

Szczegółowe rozmieszczenie istniejących nisz lęgowych przedstawiono na fot. 1-15.

Wróbel *P. domesticus* to gatunek wybitnie synantropijny, którego występowanie w naszym kraju jest ściśle związane z siedzibami ludzkimi.

W ostatnich latach obserwuje się wyraźny spadek liczebności tego taksonu spowodowany między innymi przez prowadzone powszechnie prace termomodernizacyjne i remontowe budynków.

Ptak ten należy do gatunków podlegających ścisłej ochronie gatunkowej, a także wprowadzony został zakaz niszczenia jego siedlisk i ostoj (*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*).

Nie wykryto żadnej niszy, która mogłaby stanowić zajętą niszę innych chronionych gatunków, w tym także nietoperzy *Chiroptera sp.* na terenie budynku. Ujawniono występowanie w narożnikach okien śladów po gniazdowaniu oknówek *Delichon urbicum*, jednakże nie stwierdzono obecności tych ptaków ani ich gniazd.

8. Harmonogram prac remontowych

Wszelkie planowane działania związane z pracami remontowymi na zewnątrz budynku powinny mieć miejsce w okresie pozalęgowym ptaków i nietoperzy, tj. między 15 września a końcem lutego danego roku.

Planując remont w okresie lęgowym (ze względów technologicznych prace takie prowadzi się w okresie od marca do listopada) powinny wymagać odrębnego traktowania i odpowiedniego zastosowania dodatkowych środków zapobiegających wcześniejszemu dostaniu się ptaków do gniazd.

Można to osiągnąć zabezpieczając w terminie między połową października a końcem lutego wszystkie 11 wskazanych otworów (nisz miejsc lęgowych ptaków) w planowanych do docieplenia ścianach, trwałą i szybkoschnącą substancją (siatką zabezpieczającą lub uszczelniaczem o stałej konsystencji np. bardzo dobrze sprawdzającą się w tej roli pianką montażową).

Ze względu na możliwość utworzenia miejsc lęgowych ptaków na terenie badanego obiektu w późniejszym czasie lub pojawienia się nowych, niewykrytych nisz lęgowych, przy prowadzeniu prac remontowych proponowany jest nadzór przyrodnika, zwłaszcza przy planowaniu prac w okresie lęgowym ptaków.

Inwestor planując wykonanie prac remontowych opisywanego obiektu i przed zabezpieczeniem oraz zniszczeniem wskazanych nisz zobowiązany jest do uzyskania zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie na zniszczenie siedlisk lęgowych i gniazd oraz płoszenie 11 par wróbli *P. domesticus*.

9. Proponowane działania kompensacyjne

Działania kompensacyjne związane z planowanym ocieplaniem budynku powinny mieć na celu zachowanie dostępności potencjalnych miejsc lęgowych ptaków wraz z równoczesnym zachowaniem ich trwałości.

Planowane prace remontowe opisywanego budynku mogą spowodować utratę miejsc gniazdowych dla 11 par wróbla *P. domesticus*.

Głównym założeniem wykonywanych działań naprawczych jest przywrócenie odpowiednich i trwałych miejsc lęgowych dla ptaków.

Proponowane działania kompensacyjne powinny polegać w tym przypadku na wywieszeniu 11 trocinobetonowych budek lęgowych dla dla wróbla *P. domesticus* (lub 6 podwójnych) ścianach przedmiotowego obiektu, po wykonanych już pracach remontowych. Miejsca montażu powinny zostać wskazane przez eksperta-przyrodnika, w ramach monitoringu w trakcie prac remontowych. Budki te można zamontować np. na ścianach szczytowych obiektu.

Rozwiązanie polegające na montażu trocinobetonowych budek lęgowych zamontowanych na warstwie ociepliny zostało już przetestowane przez wielu inwestorów przy inwestycjach remontowych. Budki takie są dość chętnie zajmowane przez ptaki, a czasami także nietoperze.

Uważa się, iż poprzez wykonanie ww. zaleceń wymóg kompensacji przyrodniczej utraconych miejsc lęgowych zostanie spełniony.

10. Podsumowanie i wnioski

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, iż w opisywanym budynku występuje 11 nisz lęgowych ptaków, znajdujących się pod obróbkami blacharskimi i w szczelinach ścian na każdej z fasad budynku szkoły.

Stwierdzono, że gatunkiem który je zasiedla jest 11 par wróbla *P. domesticus*.

Na terenie budynku nie potwierdzono obecności nietoperzy *Chiroptera sp.* ani innych chronionych gatunków zwierząt.

Inwestor planując wykonanie prac remontowych ścian obiektu, przed jego rozpoczęciem i przed zniszczeniem wskazanych nisz lęgowych wróbla *P. domesticus*, zobowiązany jest do uzyskania zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie na zniszczenie siedlisk lęgowych i gniazd oraz płoszenie i niepokojenie wróbli 11 par wróbli *P. domesticus*.

Planowana termomodernizacja budynku może zatem w pewien nieznacznym sposób wpłynąć na utratę miejsc gniazdowych dla wróbla *P. domesticus*.

Aby temu zapobiec, sugeruje się zamontować 11 (lub 6 podwójnych) trocinobetonowych budek lęgowych dla wróbla *P. domesticus* na ścianach przedmiotowego budynku, po wykonanych już pracach termomodernizacyjnych.

wykonał:
Mgr inż. Łukasz Borek

Dokumentacja fotograficzna:

ARTMAN INVESTMENT
Ekspertyzy przyrodnicze
mgr inż. Łukasz Borek
ul. Młoczników 44A, 73-110 S
NIP 854-201-48-17

Fot. 1 Ściana frontowa budynku z zaznaczonymi lokalizacjami niszami lęgowymi ptaków.

Fot.2 Nisza lęgowa wróbla pod opierzeniem blacharskim ściany frontowej.

Fot. 3 Nisza lęgowa wróbla pod opierzeniem blacharskim ściany frontowej.

Fot.4 Ściana tylna budynku z zaznaczonymi lokalizacjami nisz lęgowych ptaków.

Fot. 5 Nisza lęgowa wróbla pod opierzeniem blacharskim ściany tylnej.

Fot. 6 Nisza lęgowa wróbla pod opierzeniem blacharskim ściany tylnej.

Fot. 7 Nisza lęgowa wróbla w ubytku elewacji ściany tylnej.

Fot. 8 Wróbel z materiałem gniazdowym.

Fot.9 Nisza lęgowa wróbla pod opierzeniem blacharskim w ścianie tylnej.

Fot.10 Wróbel przy niszy lęgowej na ścianie tylnej.

Fot. 11 Ściana boczna (wschodnia) z zaznaczonymi niszami lęgowymi ptaków.

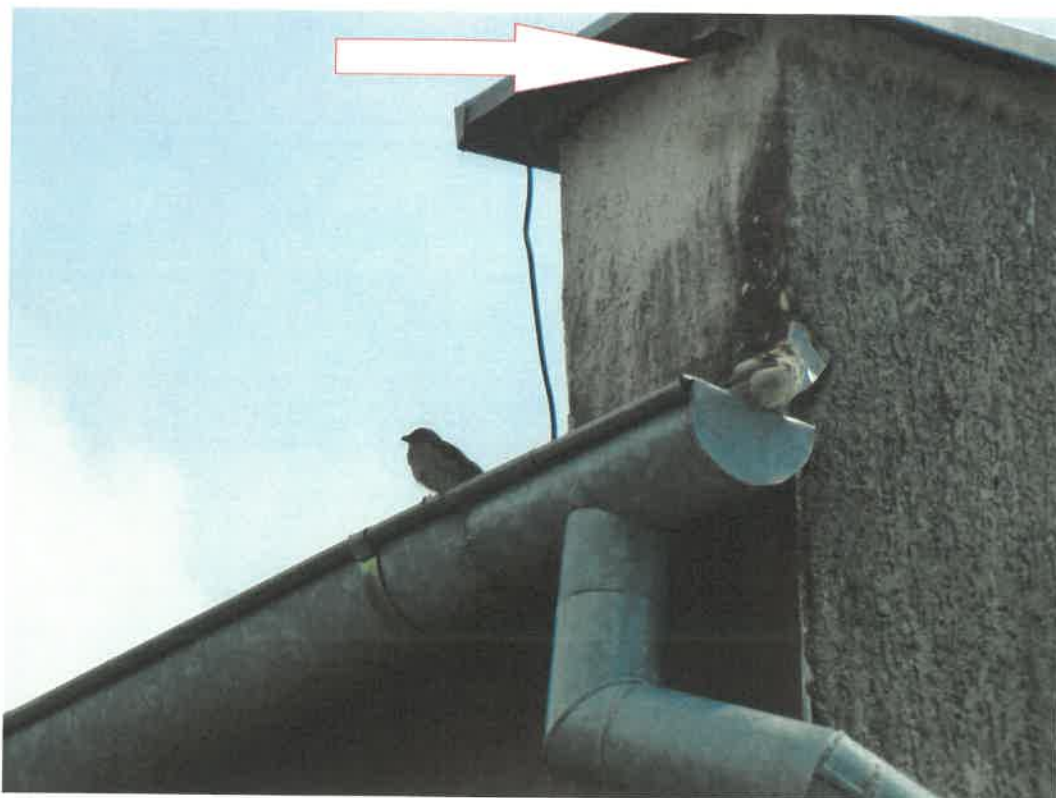
Fot.12 Nisza lęgowa wróbla na ścianie bocznej.

Fot.13 Nisza lęgowa wróbla na ścianie bocznej.

Fot.14 Ściana boczna (zachodnia) z zaznaczonymi niszami lęgowymi ptaków.

Fot.15 Wróble przy niszy lęgowej na ścianie szczytowej (zachodniej).

Fot.16 Ślady po gniazdowaniu oknówek w narożnikach okien.